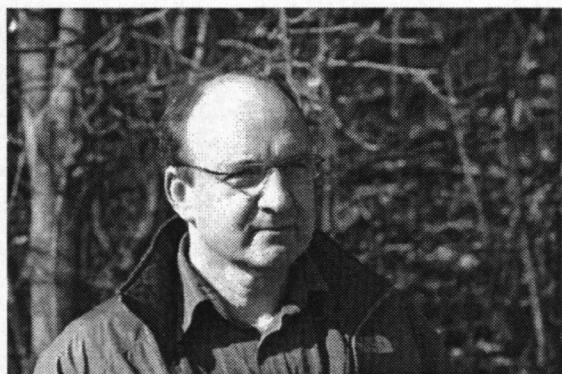

Een heilig geloof in de natuur

Interview met Poul Hulzink (50)

Poul Hulzink zit sinds een paar maanden in het bestuur van de Vogelwerkgroep. Hij is een enthousiast vogelaar en heeft als Hoofd Terreinbeheer bij de Stichting Gooisch Natuurreservaat een immense betrokkenheid bij de ons omringende natuurgebieden.

Lenny Langerveld

Ben je altijd begaan geweest met de natuur?

Mijn ouders hadden niet direct iets met de natuur. Althans mijn moeder niet, mijn vader had nog wel een zekere interesse want - en nu moet ik een jeugdzonde opbiechten - wij vingen samen vogeltjes. Hij had een voliëre achter het huis. We zaten dan binnen achter het raam, met in de tuin een soort bak met gaas erover heen, zaadjes op de grond, een stokje om het gevaarte op te houden, en een touwtje door een gaatje in het raam. Als er een Koolmees, Pimpelmees of Vink onder zat, trokken we het zootje om. Dat was natuurlijk razend spannend. Het is niet zo'n best verhaal; later is hij over gegaan op Kanaries en Zebra-vinkjes en die kocht hij dan in de winkel. Maar ik kan het me heel levendig herinneren, de spanning om achter het raam te zitten. En ook om vogels die wild zijn, in je hand te houden.

Dus als je zegt waar is het begonnen... het is een mix van dingen. Want wij hadden ook een student op kamers die mij regelmatig zijn biologieboeken liet zien met van die opengewerkte vissen er in. Hij nam mij en mijn broers en zussen wel eens mee, maar vooral ik was erg geïnteresseerd. Op mijn vijftiende heeft die student mij een verrekijker gegeven. Hij drong mij niets op, maar hij zag dat ik een bepaalde fascinatie voor de natuur had.

En meteen verkocht?

Ja, absoluut. Ik kan me herinneren dat ik in een alleenstaand laag boompje voor het eerst een Wielewaal zag. Dat zijn dingen, die vergeet je nooit meer. Ik had al snel ook een vogelboekje: 'Wat vliegt daar', en daar zocht ik het allemaal in op. Mijn broers en zussen hadden er niet veel begrip voor. Maar het stelde hen wel gerust dat ik verder heel normaal was, uitging en dat soort dingen. Ik was ook niet aangesloten bij een natuurgroep. Nee, bij mij ging het een andere richting op, want ik had al vrij snel in mijn hoofd gezet dat ik boswachter wilde worden.

Waarom?

Elke keer ontdekte ik weer wat nieuws in de natuur, het was één grote ontdekkingsreis. En ik vroeg mij toen ook al meteen af: hoe zit het eigenlijk allemaal in elkaar? Waarom is er hier een naaldbos en daar een eikenbos en wat doen wij mensen daar dan aan? Het was een interesse die uitsteeg boven het niveau van de soorten. Het viel trouwens nog niet mee om op die opleiding te komen. Er was een zware selectie. Natuur was erg in de mode in de jaren '70. Er waren 300 gegadigden en 25 plekken te vergeven voor Bos- en Natuurbeheer. De eerste keer kwam ik niet door de selectie, maar bij de tweede poging is 't wel gelukt.

Heb je voorkeur voor een bepaalde terreinsoort?

Nee. De diversiteit in Nederland, de rijkdom aan planten en dieren, de groeiwijzen en alle relaties die er zijn in de natuur, dat is eigenlijk de basisfascinatie die ik heb. Ik blijf me iedere dag weer verbazen en dat is een diepere drijfveer. Elke excursie die je doet, van elk bezoek aan de natuur is altijd wel iets bijzonders te melden. Laatst gingen we naar het Naardermeer met een groepje mensen en het was echt een snippendag. Watersnippen! Ik weet niet hoeveel we er gezien hebben.

Honderden. Maar ook hier, waar ik woon. Ik kan enorm genieten van de eerste week in april als de Oeverzwaluwen weer binnenkomen. Dan sta ik elke dag te kijken.

Toen jij van jouw opleiding kwam, wat was dat voor tijd qua denken over natuur in Nederland?

De milieu-invalshoek was sterk. In de jaren '70 had je de Club van Rome gehad met het doemdenken en toen ik in de jaren '80 het werkveld in ging was er een sterk verlangen om de natuur goed te beheren. Maar dan moest wel de kwaliteit van bodem, water en lucht verbeteren. Het was de tijd van de ruilverkaveling. Sloten werden gegraven, zoute gebieden gingen op de schop, dotterbloemgrasvelden werden omgeploegd. Onbegrijpelijk. De oneerlijke strijd tussen landbouw en natuur die de natuur per definitie verloor. Maar ik had wel een heilig geloof. Ik vond dat we in Nederland zoveel mogelijk hectares moesten kopen, veilig stellen en beheren.

Kon je gemakkelijke aan een baan komen?

Ja, dat lukte wel. Ik ben bij Staatsbosbeheer begonnen als beheerder van natuurgebieden in het zuidelijk deel van Nederland, rondom het Haringvliet. Daarna ben ik geswitcht naar Natuurmonumenten en heb ik een kleine vier jaar in Zeeland gezeten en daarna tien jaar in Noord-Holland als districtbeheerder van het gebied van Texel tot Zandvoort. Daar lagen bekende natuurgebieden, zoals Kennemerland, Wormer- en Jisperveld, het Zwanenwater, wat landgoederen en Texel natuurlijk. Veeweidegebieden, duinen en kust.

Kun je een hoogtepunt en een dieptepunt noemen uit je tijd in Noord-Holland voor Natuurmonumenten?

De beheerboerderij die we hebben gestart in het Wormer- en Jisperveld met eigen koeien en stallen om een areaal van 300 hectare kleddernat vaarland handmatig te blijven bewerken. Het was wel eens eerder gedaan, maar nooit op zo'n grote schaal. Dat het gelukt is, daar ben ik hartstikke trots op.

Een dieptepunt heb ik altijd de strijd tegen de kokkelvisserij in de Waddenzee gevonden, begin jaren '90. Wij waren beheerder van een stuk van de Waddenzee. Op een bepaald moment is dat ontdekt als potentieel kokkelgebied door een aantal particuliere vissers en die zijn daar vrolijk gaan vissen met

loeiërs van schepen die alles omploegden en leegplunderden. Ik vond dat zo'n ontgoocheling. De Waddenzee was toen al een van de best bewaarde beschermde natuurgebieden van Nederland, maar ondertussen werd het -met toestemming van de overheid- leeggerooft en omgeploegd. Dramatisch! En dan zie je dat er bij mij toch ook wel emotie zit, want dit soort dingen, daar word ik toch wel pissig van. Daar kan ik echt niet tegen. Dit land, met al die regelgeving, al die mooie woorden en al het prachtige beleid... en ondertussen gaat de boel naar de knoppen.

Ik heb het idee dat er in Nederland steeds meer aandacht is gekomen voor natuur.

Dat is lastig hoor, om dat goed te wegen. Wat een heel belangrijke ontwikkeling is geweest, is dat in 1990 het Natuurbeleidsplan is vastgesteld. Daarin is verwoord dat de natuurgebieden die we hebben verbonden moeten worden, robuuster en goed ingericht en beheerd. Alleen dan hebben ze kans van slagen. Dankzij dit plan staan we er inderdaad beter voor dan in 1990. Maar ik denk toch dat in de jaren '80 de bevolking méér een gevoel van urgentie had dat er iets met natuur en milieu moest gebeuren dan nu. De mondiale problematiek rondom de klimaatverandering is natuurlijk wel gestegen in de aandacht.

Met dat natuurbeleidsplan ben je de afgelopen tien jaar opgestaan en weer naar bed gegaan?

Ja, zo ongeveer wel. Ik ben nu Hoofd Terreinbeheer bij de Stichting Gooisch Natuurreservaat. Ik geef leiding aan de mensen van de buitendienst. Het is een kleine organisatie. Ik maak deel uit van een driekoppige staf en die legt vrij rechtstreeks verantwoording af aan het bestuur, dat bestaat uit vertegenwoordigers van de gemeenten hier in het Gooi, Amsterdam en de provincie; korte lijnen en een behoorlijke invloed vanuit de regio. Die nabijheid van lokale bestuurders is heel belangrijk en echt niet alleen omdat het ook geld oplevert, maar ook vanwege de betrokkenheid van die gemeenten bij de natuurgebieden. Meer dan in mijn andere banen heb ik hier met recreatie te maken. Heel belangrijk. Met recreatie creëer je draagvlak voor je plannen en dat is in deze tijden essentieel.

De afgelopen tien jaar hebben in het teken gestaan van de verbindingen, de corridors in

Nederland. En in het teken van communicatie: met bestuurders en met de gebruikers van het Goois Natuurreservaat. Hen serieus nemen, rekening met hen houden. Die omgang met het publiek is indringend, maar ook leuk. En essentieel, heb ik gemerkt. Zeker als je ingrijpende dingen doet in de natuur - en dat doen wij nogal eens - heb je goed uit te leggen wat je doet en waarom je dat doet. Neem de zandverstuivingen bij het Laarder Waschmeer. Mensen zien een zandbak liggen en vinden er niets aan. Maar als je uitlegt hoe dat zit, dat het zand deels mag verstuiven, deels begroeid zal worden en dat er binnenkort al een lichtgroen waas overheen ligt, dan worden ze óók enthousiast.

Hetzelfde geldt voor de natuurbrug?

De plannen waren er al voordat ik kwam. Ik heb vooral een belangrijke bijdrage geleverd aan de inrichting van de brug. Je kan op papier ecologisch wel van alles verzinnen, maar je moet het ook maken. En dat is erg leuk. Met mijn collega's heb ik eindeloos keuzes zitten maken. Waar de grond moet worden aangebracht, het zand, het leem, de poelen, de planten. We gaan nu nog een laatste ronde maken daarna moet het eigenlijk wel klaar zijn. We hebben laten onderzoeken welke dieren er nu gebruik van maken en er zijn aanwijzingen dat de natuurbrug op de smalste stukken nog wat meer aankleding nodig heeft van stobben, takkenrillen en bladeren om wat meer beschutting te bieden. De reeën zijn de meest opvallende gebruikers, naast de hazen en de vossen.

En dan? Achterover leunen en kuieren over de natuurbrug?

Vergeet het maar. We zijn betrokken bij twee nieuwe ecoducten die worden voorbereid. Bij de Zwaluwenberg over de A27 en bij het ziekenhuis Gooi-Noord over de A1. De brug over de A27 is zeker, die moet voor 2013 klaar zijn. We willen dat heidesoorten en bossoorten goed bij die brug kunnen komen. Dat betekent dat we willen ingrijpen in het bos aan beide kanten om de hei naar die verbinding te leiden. Dat zijn heftige ingrepen, ja. Maar zeker wel

verantwoord. Sinds de oprichting van het Goois Natuurreservaat in 1932 is er heel veel verbost en als je nu met een goede visie dat weer probeert terug te brengen, kun je je permitteren om in te grijpen in het landschap. Maar je moet wel je uiterste best doen om het goed voor het voetlicht te krijgen. Daar ga ik keihard mee aan de slag.

Je bent bestuurslid geworden van de Vogelwerkgroep. Heb je plannen?

Vooraf de continuïteit garanderen, maar ik wil ook wel kijken of er vernieuwingen mogelijk zijn. Kunnen we bijvoorbeeld voor de nieuwe leden een soepeler overgang maken naar de excursies van de vereniging? Ik kan me bijvoorbeeld voorstellen dat je de vogelherkenningscursus doet, inclusief lidmaatschap voor een jaar. Veel beginners voelen zich na de cursus nog niet meteen een vogelaar, dat duurt een tijd. Er is een bepaalde verlegenheid, om al meteen mee te gaan met excursies. Misschien moeten we speciale excursies organiseren voor mensen die de cursus hebben gedaan? Om zodoende de drempel om met ervaren vogelaars te mixen, wat te verlagen? En wat ik me ook afvraag: kunnen we al die verschillende activiteiten die we doen, ook een beetje terug willen laten komen in die excursies? Zoals het weidevogelonderzoek, nestkastenonderzoek, de Boerenzwaluwen, het ringen van roofvogels...

Is het ingewikkeld, de combinatie van staflid bij het Goois Natuurreservaat en bestuurslid bij de Vogelwerkgroep? Nee, dat valt reuze mee. Ik maak wel een scherpe scheiding, het zijn twee petten. Er zijn geen conflicten. Als er zaken worden besproken die mijn werk betreffen, dan bemoei ik me daar niet mee en trek ik me even terug. En dat is een goede formule. Er is een hele discussie geweest over het Laarder Waschmeer. Daar lig ik niet van wakker. Het heeft ook voordelen. Ik heb ook wel weer mogelijkheden om dingen te regelen. Dat moet je niet overdrijven, maar dit bespoedigt hoe dan ook, de open contacten en communicatie. En voor mijzelf is het gewoon ontzettend leuk.